

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Učvrstimo najširšo protifašistično enotnost!

Nekaj misli v zvezi s fašističnimi izzivi, ki jih je vsa demokratična javnost zavrnila in obsodila

Pretekli teden so po tržaških ulicah razgrajale skupine fašistično nastrojenih pobalnikov. Razgrajali so bili v glavnem študenti nekaterih srednjih šol. Med razgrajanjem so kolovratili po mestu z zastavami. Da italijanska republiška zastava ni spadala in ne spada tja je več kot jasno! V pobalinskih gručah so se «bleščali» tudi zmazki, ki naj bi bili transparenti za najpogostejšo fašistično vsebino kot npr.: «Dol s Slovenci!», «Smrt Slovincem!» ipd. Seveda ni manjkalo najnesramnejših žaljivih vzklikov tako proti Slovincem, kakor tudi proti komunistom in tudi proti predsedniku jugoslovanske republike. Nekateri razgrajali so se vodili kot pobesneli histeriki. Kolovratili so v bližini poslopij, v katerih imajo sedež razne slovenske ustanove in pred sedežem demokratijske in socialistične stranke (v znak protesta proti levemu centru, ki pa ga v Trstu ni!) Mala skupina «stavkajočih» študentov se je drznila izzivati celo pred slovensko šolo pri Sv. Jakobu.

Razgrajali, zlasti pa njihovi kolovodje, so računali, da bo njihovo ogroviljenje naletelo na odobravanje

nje Tržačanov in da se jim bodo pridružile množice. Toda močno so se ušeli. Kljub vsem prizadevanjem fašistov, kljub «mobilizaciji» študentov in kljub veliki tolerantnosti oblasti so «demonstracije» propadle, obsojene od vsega demokratičnega javnega mnenja.

Nismo imeli namena posvečati tej zadevi velikega poudarka, ker pa je divjaško početje preveč časa trajalo, ker so žalitve Slovincem presedle že skrajno mejo, smo mnenja, da je pravilno, ako ji posvetimo nekaj prostora.

Toda ko to pišemo se nam nujno vsiljuje vprašanje: Kako to, da je od fašistov nahujskana drhal lahko toliko časa neovirano razsajala po mestnih ulicah ter nebrzdano dajala duška svoji rasistični nastrojenosti? Zakaj so pobalini na komando nekega bradatega fašista, čigar ime zgovorno priča o izvoru njegove narodnosti — katero pa je zatajil — toliko časa nemoteno izzivali, grozili ter ščuvali k narodnostni mržnji, ki je s posebnim mednarodnim dogovorom, katerega je podpisala tudi Italija, prepovedana? In končno: ali je res, da niti šolske oblasti niso bile sposobne napraviti red v vrstah študentov?

Če bi hoteli iskati izčrpnější odgovor na vsa ta vprašanja, bi morali globlje poseči. Toda to ni naš današnji namen. Vsekakor pa moramo poudariti, da je prav ta teden še enkrat prišla do očitnega izraza tudi dvojna mera oblasti, ena velja za delavce, ko zahtevajo svoje pravice — in ta je čisto zelo trda — druga pa je veljala za drhal, ki bi hotela tudi v Trstu ustvariti ozračje nestrčnosti, podobno onemu v Poadižu, ki pa se pri tem zelo moti, kar je nesporno potrdila tudi vsa demokratična javnost Trsta.

Prav ti «izbruhi» so še enkrat potrdili, tudi, kako nujno potrebna je protifašistična in demokratična vzgoja v italijanskih šolah ter valorizacija idealov protifašističnega odporu niškega gibanja, iz katerega je izšla republika.

Toda ti fašistični «izbruhi» nas morajo opozoriti na budnost, na nujnost učvrstitve najširše protifašistične enotnosti med Slovenci in Italijani ter na to, kako nujna in obenem prepotrebna je tudi dejanska enotnost v vrstah slovenske narodne manjšine v Italiji.

M. K.

Za rešitev tržaškega pristanišča

Intervencije tov. Vidali v republiškem senatu

Senator Vidali je med praznopravo o proračunu ministrstva za javna dela, ki je bila pred kratkim v senatu, govoril o položaju v Trstu. Senatu je predložil hudo krizo, v kateri se nahaja tržaško pristanišče, tudi zaradi pomanjkanja ustreznih povezav s svojim naravnim zaledjem. Zaradi neustreznih povezav z zaledjem tržaško pristanišče ne more kljubovati hudi konkurenci drugih velikih mednarodnih pristanišč, kot sta zlasti Hamburg in Reka. Za izhod iz sedanjega položaja, je sen. Vidali predlagal, naj bi okrepili tržaško luko in čimprej zgradili VII. pomol, čimprejšnjo dograditev avtoceste Trst-Benetke, ureditev cestne in avtocestne povezave med Trstom in ostalimi središči dežele Furlanije-Juljske krajine ter mednarodnim cestnim in avtocestnim omrežjem. Ponovno je predlagal, naj bi dokončali gradnjo drugega tira na železniški progi Trst-Benetke ter okrepili železniško povezavo z Avstrijo.

Med razpravo o proračunu ministrstva za promet pa je sen. Vidali predlagal, naj senat upošteva dejstvo, da je za novoustanovljeno deželo Furlanija-Juljska krajina nujno potreben razvoj prometa v tržaški luki. Za razvoj prometa, zlasti z zalednimi deželami, pa sta predvsem potrebni okrepitev in posodobitve železniških in cestnih, kakor tudi zračnih zvez med Trstom in mednarodnim omrežjem. Ta predlog je senat sprejel kot priporočilo.

V zvezi s hudo krizo, v kateri se nahaja tržaško pristanišče je senator Vidali predložil v senatu še eno resolucijo, v kateri zahteva nujne ukrepe za odstranitev vseh ovir, ki postavljajo Trst in Tržič v položaj manjvrednosti v primerjavi z drugimi italijanskimi pristanišči. V resoluciji je nadalje zahteval okrepitev pomorskih linij prominentnega državnega interesa na Jadranu ter zagotovitev dobrih povezav med Trstom, Srednjim in Daljnjim Vzhodom, Afriko in Avstralijo. Predlagal je tudi, naj bi čimprej zamenjali sedanji motorni prekoceanski ladji «Saturnia» in «Vulcania» z novimi primernimi ladjami za uspešno vzdrževanje povezave s Severno Ameriko.

Senator Vidali je v omenjeni resoluciji predlagal tudi revizijo rimskega sporazuma o Skupnem evropskem tržišču ter raztegnitev ugodnosti, ki jih na osnovi omenjenega sporazuma uživa Zahodna Nemčija, tudi na Trst. Končno je predlagal tudi pospešitev proučitve predloga za ustanovitev proste cone na Tržaškem ozemlju ter čimprejšnjo ustanovitev Tržaške pristaniške ustanove, ki je predvidena tudi v posebnem statutu dežele Furlanija-Juljska krajina.

Za okrepitev turizma v miljski občini

Ministrstvu za obrambo je senator Vidali predlagal, naj bi odredilo vse potrebno za izpraznitev pro-

moči. Evakuiranci res prejemaajo hrano v menzi, vsak dan sproti morajo dvigniti kupone za obroke hrane kdor pride prepozno tvega da obroka ne dobi, toda prostori, kjer žive, niso ogrevani (in tam gori je že hladno!) — niti mati, ki je rodila pred kratkim, nima tople vode, da bi umila novorojenčka, kaj še, da bi imela drugo, kar potrebuje! — toda to je miloščina ne pa dejansko skrbstvo! Npr. peči so birokrati šele naročili...! Tako je torej «skrbstvo» demokratičnejših, ki se tudi v tem primeru laste monopolu.

Nič čudnega torej, da je prišlo ta teden do množičnega ljudskega protesta v Cimalaisu.

Komunistični poslanci (med katerimi so tudi tov. Bernetičeva, Lizzero in Franco Raffaele. Op. uredni.) so zato nujno zahtevali, naj se evakuirancem izplača enkratna akontacija v znesku 50.000 lir. Od vlade so zahtevali, naj nemudoma pošlje v Cimalais in Clau take ljudi, ki bodo sposobni in pristojni za sprejemanje nujnih ukrepov, kajti tisti, ki so dosedaj imeli zadevo v rokah, razni podprefekti in župani, so vse prej kot primerni za učinkovito ukrepanje. Vedeti je namreč treba, da zima že trka na vrata in da je tudi zato nujnost toliko večja. Dovolj je retorike in dovolj demokratijske miloščine!

storov Lazareta pri Miljah. Lazaret bi lahko uporabili v turistične namene, od česar bi imela miljska občina in vsi tamkajšnji občani pomembne koristi.

Kot je znano je bil omenjeni Lazaret zgrajen še za časa Avstrije in je služil kot center, v katerem so emigranti preživeli karanteno. Vojaške oblasti so ta Lazaret rekvirirale šele leta 1939 in danes je v njem nastanjenih le malo vojakov.

Lega, v kateri se nahaja Lazaret je zelo idealna za turizem in je zaščiten tudi pred burjo. Zato bi bilo pravilno, ako bi naprave Lazareta v celoti izročili miljski občini, ki bi tako v znatni meri okrepila svojo turistično dejavnost. Ta pa je tembolj potrebna tudi zato, ker je miljska občina po zadnji vojni izgubila velik del svojega ozemlja in s tem utrpela veliko škodo tudi v gospodarskem pogledu.

Minister pravi: Ni denarja za gradnjo novega tržaškega vodovoda

Poslanka Marija Bernetič je naslovila na ministra za javna dela vprašanje v zvezi z gradnjo novega vodovoda v Trstu in s preskrbo vode na celotnem Tržaškem ozemlju. Na to vprašanje je od omenjenega ministra prejela odgovor, iz katerega je razvidno, da v sedanjem položaju država ne more potrošiti 4 milijarde lir za gradnjo novega tržaškega vodovoda, ker je bil sklad, ki je bil za gradnjo vodovodov, že izčrpan; pripomnil pa je, da bo njegovo ministrstvo upoštevalo potrebe tržaške občine, ko bodo, eventualno, določali nova nakazila v te namene.

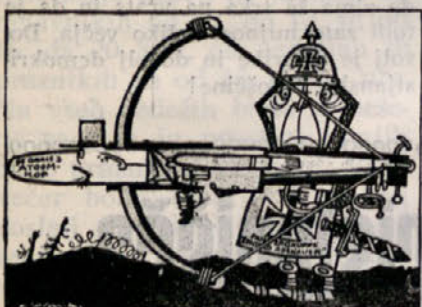
Preteklo nedeljo je bilo v tržaškem kinu «Arcobaleno» javno zborovanje, na katerem sta govorila senator Vidali in občinski svetovalec Lucjan Padovan. Oba govornika sta obravnavala aktualne politične probleme ter pereče probleme Trsta. Ostro sta tudi obsodila provokacije fašističnih pobalnikov ter žalitve Slovincem

Adenauer zapustil kanclersko mesto

Leta 1949 je slovesno izjavil, da „načelno nasprotuje“ oborožitvi zahodnonemške republike, toda ob slovesu so mu priredili parado, v kateri je sodelovalo 500.000 vojakov

Stari Adenauer je končno zapustil mesto, ki se ga je trdno oklepal skozi celih petnajst let. Pretekli teden je odstopil in na njegovo mesto je prišel Ludwig Erhard.

Pred poslovitvijo so staremu kanclerju na čast priredili vrsto vojaških parad, banketov, sprejemov in govorov. Še noben načelnik vlade ni zapustil svojega mesta s takim slavljem kot Adenauer. Vse to ne more prikriti resnice, da je stari Adenauer moral zapustiti svoje dosedanje mesto proti lastni volji in da nikakor ni res, da ga je zapustil zaradi visoke starosti. Znano je namreč, da je sam često poudaril, da mu

Stari Adenauer: — Načelno nasprotujem oborožitvi Nemčije in nočem atomskega orožja... (Volkskrant)

visoka starost ne bo onemogočila nadaljevanja politične aktivnosti v bonnskem parlamentu in v vodstvu zahodnonemške krščansko-demokratske stranke.

Dolga leta je Adenauer zvesto služil interesom nekronanih kraljev Porurja in kot zvezni kancler naredil vse kar je bilo v njegovi moči za učvrstitev moči nemških mogotcev ter za poživitev militarizma, ki je bil s propadom nacističnega Reicha skoraj popolnoma strt.

Leta 1949 je Adenauer slovesno izjavil, da je načelno nasproten ponovni oborožitvi zahodnonemške države in torej tudi obnovitvi zahodnonemške vojske. Kako je spoštoval slovesno izjavo najbolj zgovorno potrjuje dejstvo, da je nekaj dni pred njegovim odhodom iz kanclerskega dvora, prisostvoval paradi, v kateri je nastopalo 500.000 močno oboroženih mož. In ko ga je obrambni minister von Hassel v nekem govoru poveljeval kot očeta in ustvaritelja zahodnonemške vojske, se je stari Adenauer zadovoljno smehljaj.

V zvezi z vprašanjem oboroževanja zahodnonemške vojske z atomskim orožjem je Adenauer (leta 1957) izjavil: Mi nočemo atomskega orožja. Toda kasneje je, ne meneč se za prejšnjo izjavo, poudaril, da je pripravljen sodelovati pri multilateralni atomski oborožitvi v NATO, ki so jo predlagali Američani, kakor tudi pri evropski v atomskih sili, ki si jo je zamislil De Gaulle.

Izvor atomskega orožja ni važen, važna je oborožitev z njim, važno je to, da imajo atomsko orožje tudi generali zahodnonemške vojske.

Politična strategija Adenauerja je bila v bistvu v tem, kako čim bolj poglobiti prepad med obema nemškima republikama, kako v zahodni Nemčiji čim bolj okrepiti gospodarske in politične trdnjave III. Reicha, kako ustanoviti veliko nemško vojsko, ki ima za cilj absorbiranje Nemške demokratične republike ter s silo spremeniti meje, ki so v Evropi nastale do drugi svetovni vojni, da bi tako potem lažje uresničil cilje, ki jih je postavljali Hitler.

Adenauerjeva zvezda je dosegla največji sijaj v zahodnem svetu prav v letih takomenovane politike sile. Njegov vpliv je bil tak, da so mnogi mislili, da je bil on in ne John Foster Dulles tisti, ki je narekoval politiko v državnem tajništvu ZDA. Toda na koncu je Dulles sam, v katerega je Adenauer imel veliko zaupanje, prišel do spoznanja, da je politika sile zašla v slepo ulico in da je v atlantski politiki nastalo boleče obdobje revizije valutacij. V svetu je prišlo do velikanskih sprememb v korist socializma. Spricho povečane moči socialističnega sveta so mnogi politiki v zahodnem svetu začeli spoznavati da bi se v obdobju raket in jerskega orožja vojne pustolovščine lahko spremenile v hudo katastrofo. Toda Adenauer je kot najvnetejši zagovornik hladne vojne še naprej ponavljal, da

(Nadaljevanje na 4. strani)

Velika Britanija:

Odstop Mac Millana in težnje po preokretu na levo

Stari Mac Millan Kennedyju: — Jaz ne živim mnogo med mladimi... (New Statesman)

Medtem, ko se je zamenjavala straža v zahodnonemški kancelariji, je britanski ministrski predsednik Mac Millan napovedal svoj odstop. Tako je še eden izmed največjih protagonistov politike in diplomacije zadnjega desetletja izginil s politične pozornice.

Naslednik Mac Millana se bo moral sprijazniti z dejstvom, da se je danes politični položaj v svetu bistveno spremenil ter da Velika Britanija ni več taka kot je bila leta 1951, da ni več Velike Britanije Sueza. Sprijazniti se bo

Odpor proti fašistični diktaturi v Španiji se vedno bolj širi

Boj za kruh, mir in svobodo postaja z vsakim dnem bolj odločen

Stavke asturskih rudarjev preraščajo v političen protest vseh španskih delavskih množic

Ceprav je iz Španije leta 1939 emigriralo nad milijona anti-fašistov in so jih skoraj prav toliko Francovi oblastniki ob prvem obračunu po zmagi pozaprlj in internirali, boj za kruh, mir in svobodo v tej deželi ni prenehal ter postaja z vsakim dnem čedalje bolj odločen. To potrjujejo tudi zadnje vesti iz Španije. Največja Francova skrb so trenutno stavke rudarjev. Boj asturskih rudarjev že prerašča v politični protest proti Francovi tiraniji. 20.000 asturskih rudarjev stavka že več kot dva meseca. Zaradi stavke se je ustavila proizvodnja v 16 premovalnikih v bazenih Langreo in Nalou v Asturiji ter v treh rudnikih v pokrajini Leon, kakor tudi v velikem rudniku Camocha na področju Gijona. Če bi si rudarji hoteli izboljšati le svoj ekonomski položaj, bi prav gotov nehal stavkati, ko so jim delodajalci obljubili, da bodo ugodili njihovim zahtevam, če se bodo vrnili na delo. Delodajalci te obljube še vedno niso preklicali. Zato rudnike ob ponedeljkih odpirajo, toda ker se rudarji ne odzovejo, jih ob torkih zopet zapirajo. Tudi iz ilegalnih letakov je razvidno, da rudarji ne stavkajo le iz ekonomskih razlogov, temveč tudi ali celo predvsem iz političnih. Prepovedani delavski sindikati zahtevajo v omenjenih letakih ne samo primerne mezde, temveč tudi obnove svobodnega sindikalnega gibanja Generalne unije španskih delavcev, ki je socialistično-komunistična, nadalje sindikalne delavske zveze in obnove Skupine za solidarnost delavcev v baskovski pokrajini. Zahtevajo tudi ukinitve režimske sindikalne organizacije. Ne omejujejo pa se le na zahtevo svobod-

nega organiziranja in delovanja v lastnih sindikatih, temveč vztrajajo na tem, da ima delavstvo svoje predstavnike tudi v upravi industrijskih podjetij in rudnikov. S tem programom je solidarna tudi Alianza sindical obrera, medtem ko zahteva La union general de trabajo (UCT) razen tega še izpustitev vseh tistih, ki so jih zaprli ali deportirali med lansko stavko. Za to stavko je značilno, da je zajela skoraj vse področje Španije, letošnja pa se je doslej omejila le na Asturijo in pokrajino Leno, kjer je vpliv frankističnih sindikatov najmanjši. Na tem področju so frankistični sindikati na letošnjih volitvah zbrali le 5% glasov, pa še teh 5% je za frankistične sindikalne voditelje glasovalo vse prej kot zavestno. Tako postaja Asturija čedalje bolj nosilec boja proti Francovemu režimu.

Protifrankistično gibanje doma in v emigraciji

Protifrankistično gibanje v Španiji ima čedalje večji odmev tudi v napredni svetovni javnosti, predvsem pa med špansko emigracijo. Doslej razcepljene španske sile v emigraciji so se začele zblíževati. K temu je precej prispeval tudi sestanek v aprilu 1962 v Rimu, ki so se ga udeležili predstavniki skoraj vseh španskih opozicijskih skupin v emigraciji. Svoje predstavnike so poslale nanj še mnoge druge evropske antifašistične organizacije kakor tudi organizacije bivših španskih borcev. Več podobnih sestankov je bilo tudi v Latinski Ameriki, zlasti v Mehiki, kjer je španska emigracija zelo močna in staja tudi javnost in vlada naklonjeni. Cilj vseh teh sestankov je ustvarjanje enotnosti v boju proti Francovemu fašističnemu režimu. V zadnjem času si v tej smeri močno prizadeva tudi KP Španije.

Enotnosti v boju proti Francu pa ne skuša doseči le delavska antifašistična opozicija, temveč tudi meščanska opozicija. Ta je imela lani poleti v Münchnu kongres, ki se ga je udeležilo 52 delegatov iz Španije, med njimi tudi Gil Robles, eden izmed bivših najhujših španskih reakcionarjev in podpornikov Franca. Franco se je maščeval nad nekaterimi svojimi meščanskimi nasprotniki, ki so se udeležili tega kongresa na ta način, da jih je pregnal na samotne španske otoke. Francu pa so se zamerili tudi nekateri španski gospodarstveniki.

Ceprav si od meščanske opozicije proti Francu ni mogoče obetati posebne odločnosti, je tudi ne smemo podcenjevati. Njena glavna opora je skrajno desničarska katoliška organizacija Opus Dei. V smislu tradicionalne katoliške »Caritas« skuša ta organizacija zboljšati težavni socialni položaj španskega prebivalstva, kar je seveda iluzorno, ker se z miloščinami beda milijonov ne da odpraviti. V bistvu je ta skrajno desničarska organizacija za sedanj način vladanja in izkoriščanja, toda brez kompromitiranja Franca. Proti sebi ima drugi del katoliške opozicije, ki je levičarsko usmerjena. Kakor pred petindvajsetimi leti ima ta levičarska katoliška opozicija tudi sedaj najmočnejšo zaslombo med baskovskim ljudstvom in v njegovih duhovščini. To baskovsko nacionalistično gibanje je v bistvu antifašistično in je treba z njim računati. In tudi ni

osamljeno, marveč je del vsešpanske katoliške levičarske opozicije.

Končno so se tudi v sami Franciji začele organizirati opozicijske skupine, na kar je Franco reagiral na ta način, da je nagnal vlade vse tiste ministre, ki so nasprotovali, zato pa je moral pristopiti v koncesije že omenjeni organizaciji Opus Dei in sprejeti vlado nekatere njene predstavnike. Razmerje sil v vladi je sedaj približno tako: 8 višjih oficirjev, 4 njih lahko imamo za Francove ljevičarje, 4 falangisti in 7 pripadnikov Opus Dei, organizacije, ki se čedalje bolj polasta tudi ključnih gospodarskih pozicij. Franco svoje politične organizacije sploh nima in je tak čedalje bolj odvisen od Falange Opus Dei.

Tudi na sindikate, se Franco ne more več zanesti, čeprav imajo njih glavno besedo delodajalci in ne delavci. Oboji vse bolj verujejo le lastne interese. Pod pritiskom delavstva so morali delodajalci za marsikdaj popustiti. Že ob prvih medzveznih gibanjih v Asturiji so morali privoliti v to, da so minimalne mezde povečale na 60 pezet dnevno. Šele po lanski stavki asturskih rudarjev, ki je trajala kar 4 meseca in med katero je bilo proglašeno obsedno stanje, so dosegli rudarji s kolektivno delovno pogodbo mezdo do 150 pezet dnevno. Take mezde pa drugod ni. Zato živi na primer v madridskem predmestju Puente de Vallecas večina prebivalstva še vedno v primitivnih smrdljivih kolibah, ker najemnine v stanovanjskih hišah ne premore.

Ponavlja se stara izkušnja: kje se delavstvo upira kompaktno, do seže uspehe, ker onod ne more izsiliti strogega izpolnjevanja. Kona iz leta 1943, ki razglasa slehno nedovoljeno politično dejavnost za oborožen upor proti državi. Torej pa se seveda še vedno stopnjuje. Zadostuje najmanjši sum in že je človek v rokah tako imenovanih »socialne brigade«, najbolj osovražene španske policije.

424 političnih jetnikov obsojenih na 90 stoletij zavora

Tako ne more pač nikogar začuditi podatek, da je samo v Burgosu 424 političnih jetnikov, ki skupno obsojeni na 90 stoletij zavora. Ker so razmere v zaporih nezno, umirajo jetniki že po nekaj letih zavora, množično pa med 18 in 20. letom robije. To je med drugim ugotovilo tudi Mednarodno združenje pravnikov, ki je poslal leta 1962 v Španijo svoje predstavnike.

Ceprav so samo zaradi lanske stavke v prvem četrtletju letošnjega leta postavili pred sodišče 18 let robije in čeprav so zaradi sodelovanja v stavki posebej deportirali še 300 ljudi, se stavke nadaljujejo, zapori pa čedalje bolj polnijo. In tudi smrtnih obsodb je vedno več. Letos sta 17. avgusta padli pod streli Francove policije spet dve žrtvi: Francisco Granados Gata in Joaquín Delgado Martínez, oba člana Iberske federacije svobodne mladine.

Položaj španskih kmetov

Proti Francovemu režimu pa ne stopa čedalje bolj odločno tudi kmečko prebivalstvo, 60% kmetov namreč sploh nima zemlje. Premalo časa pa je še preteklo, da bi kmetje pozabili, kako je vlada Ljudske fronte (1936-1939) tolerirala,

(Nadaljevanje na 4. strani)

CANKARJEVA ZALOŽBA v Ljubljani je izdala zgodovinski prikaz Dušana Kermavnarja »Začetki slovenske socialne demokracije«. To je študija o desetletju 1884-1894. S tem delom je bila odpravljena velika vrzel na področju slovenskega zgodovinopisja.

Repentabor:

Prva seja občinskega sveta po izvolitvi novega župana

Protest proti šovinističnim razgrajanjem - Zahteva po dvojezičnih napisih

Po večjem premoru v delovanju repentaborskega občinskega sveta, ki je nastal radi zakasnelega privoljenja tržaške prefektore v imenovanje novega župana, se je občinski svet sestal šele v petek 18. t.m.

Po kratkem nagovoru novega župana tov. Milana Puriča, ki se je zahvalil za izkazano mu zaupanje, je občinski svet z enominutnim molkom počastil žrtve Vajonta.

Občinski svet je nato soglasno pooblastil občinski odbor, naj v imenu občinskega sveta pošlje pristojnim oblastem protest proti šovinističnim in fašističnim manifestacijam v Trstu.

Nekateri svetovavci so se pritožili radi nekaterih napisov, ki so samo v italijanski in jih postavijo podjetja in ustanove, kot npr. TELVE. Svetovavci so pooblastili občinski odbor, naj intervenira pri dotičnih ustanovah za namestitve dvojezičnih napisov.

Posebo zanimiva je bila razprava o odmerjanju davkov, katero je povzročil svetovavec S.S.L. Lupinc, češ da se prebivavci pritožujejo, da je občinska uprava povišala davke.

Župan je obrazložil, da so se davki odmerili na podlagi od občanarjev prijavljenih in od njih potrje-

nih prejemkov. Te niso bile na noben način ne povišane, ne prikrajšane s strani občinske uprave. Na vsak način, je obrazložil župan, pa imajo prebivavci možnost priziva. Davčna komisija bo vse prizive vzela v natančen pretres.

Izglasovani so bili nadalje sklepi občinskega odbora ki se tičejo popravil od zime poškodovanih cest (lir 360.000) in nakup opreme za en razred osnovne šole (lir 300.000). Za ureditev tega vprašanja je bila imenovana posebna komisija v kateri bosta šolski ravnatelj in svetovavec g. Lupinc.

Občinski svet je nato soglasno odobril obračun občine za leto 1961 in imenovani so bili pregledovalci računov za leto 1962.

Zelo važna je bila razprava o škodi ki jo je povzročilo neko gradbeno podjetje s poškodovanjem ceste ki vodi v Markovo dolino. Sklenilo se je da se dostavi podjetju zadnji opomin za poravnavo škode.

Na zadnje je bila imenovana komisija, ki naj pripravi prihodnjo razstavo «Vina in pršuta» ter razstavo goveje živine.

Kot je razvidno iz našega poročila, je bila razprava repentaborskega občinskega sveta zelo plodna. Upravi te male občine želimo, da bi svoje delo v enaki složnosti, kot na prvi seji, nadaljevala v prid vsega prebivavstva.

Manifestacija protifašistične mladine

V soboto zvečer je demokratična mladina Trsta z manifestacijo po mestnih ulicah odgovorila na fašistične provokacije. Tudi občinski svet je obsodil fašiste. Misovski svetovavec Ferfolja je pri tem zgubil razsodnost. Ker mu je svetovavec KPI tov. Cuffaro očital, da se je iznevelil narodu, iz katerega izhaja, mu je Ferfolja odvrnil: «Pignata sporca, torna al tuo paesello». Ne ve-mo, kako bodo te besede tolmačili volivci MSI, ki so z Juga. Seveda ni noben tržaški italijanski dnevnik teh besed objavil. (Na gornji sliki mladi komunisti in drugi anti-fašistični mladinci med manifestacijo).

Kongres Združenja Italija-ZSSR

V nedeljo, 27. t.m. bo v Trstu — ul. S. Nicolò 11/II — kongres pokrajinske sekcije Združenja za kulturne stike med Italijo in Sovjetsko zvezo. Začetek kongresa bo ob 9. uri. Vabljeni.

Zbiranje prispevkov za žrtve Vajonta

Na sedežu Komunistične partije v Barkovljah, pri Rumeni hiši, se vsak dan zbirajo prispevki za žrtve Vajonta in sicer od 17. do 19.

Vodstvo barkovljanske sekcije va bi občinstvo naj prispeva po svojih močeh.

Nadaljevanje

Adenauer

ga «blebetanje o pomiritvi medeno nadleguje».

Zato je ta mož postal preveč osovražen in neprimeren za Zahod!

Težko je ugibati ali bo nova zahodnonemška vlada pod vodstvom kanclerja Erhard bistveno spremenila bonnsko politiko. Erhard je bil mnogo let najpomembnejši član Adenauerjeve vlade, odnosno pravi on je bil eden izmed ustvariteljev njene dosedanje politike.

Naj bo kakor koli, eno je gotovo in to je: če ne bo nov kancler prišel da resnih zaključkov glede falirane «Adenauerjeve ere» in če ne bo imel moči, ločiti se od nespametne politike bivšega kanclerja ne bi mogel uspešno vladati. Možna je, da se zgodi nasprotno, kol se je zgodilo Konradu Adenauerju, kanclerju «hladne vojne»...

Tako komentira sedanjost menjavo na kanclerskem stolcu V. Gudkov od sovjetske tiskovne agencije «Novosti».

Spanija

so se sami polastili zemlje svojih izkoriščevalcev, veleposestnikov, ki so posedovali polovico vse španske zemlje, čeprav jih je bilo komaj več kot 1% prebivavstva. Francov režim je glede zemljiške posesti obnovil prejšnje stanje in je položaj kmečkega prebivavstva brez zemlje še bolj poslabšal. Zato se vrste nemiri in stavke med kmeti v Andaluziji, Galiciji in drugih španskih pokrajinah. Tega gibanja ne bo mogoče zaustaviti, saj ima globoko ekonomsko in politično korenino. Španiji vemo to, da je po narodnem dohodku v Evropi na predzadnjem mestu (na zadnjem je Portugalska). Izmed 50 španskih pokrajin potrošijo štiri razvite polovico industrijskih izdelkov, ali bolj nazorno: 5 milijonov španskih kmetov ne uporablja nobenega stroja. V deželi vladajo še na pol fevdalne razmere, saj je nekaj milijonov kmetov brez zemlje in brez pravega dohodka. Temu primerno nizki pa sta tudi produktivnost dela in mezde. Od leta 1936 so mezde znižali za 50% dobiček in kapital finančne oligarhije pa se je v 25 letih podvojil.

Do leta 1953 je bila Španija zunanepolitično vsaj na videz izolirana. Iz takega položaja so jo izvlekle ZDA, Španiji so začele dajati ekonomsko in vojaško pomoč, ki je iz leta v leto večja. Franco pa jim je odstopil vojaška oporišča medtem je tisto v Torrejonu celo raketsko. Pri tem ZDA ne moti dejstvo, da podpira Franco tudi zunaj Španije najbolj reakcionarne in agresivne politike.

Res je tudi Francova Španija podpisala moskovski jedrski sporazori, vendar zagovarja francoske poskuse z jedrskimi bombami, kakor je prej zagovarjala ostre francoske represalije proti alžirskemu osvobodilnemu gibanju. Tudi Adenauerju nikoli ni odrekla podpore, bivšemu diktatorju Trujilli pa je poskušala pomagati celo z intervencijo posebne legije.

Oblast, ki je sedaj koncentrirana v Francovih diktatorskih rokah, lahko zruši le ljudstvo. Morda smo v zadnjih 25 letih prevečkrat napovedovali Francov padec, toda sedanjosti svetovno politični položaj gotovo daje tudi španskemu ljudstvu večje upe, da bo končno izbojevalo svojo zmago.

V odgovor na izjavo SSL

Pismo iniciativnega odbora Lonjer-Katinara

litičnih skupin, za katere Lonjeri na volitvah oddajamo svoj glas.

Na sestanku, do katerega je prišlo, smo prisotnim svetovavcem oziroma njihovim zastopnikom, izročili prepise že imenovanega seznama v obliki spomenice in se dogovorili o tem, kje in kako bomo nastopili, da bi naše želje, oziroma zahteve rodile kar najboljši sad. Sklenili smo, da bodo občinski svetovavci na sestanku zastopanih političnih skupin spremljali k županu, ali njegovemu namestniku, tričlansko vaško delegacijo. Obenem pa smo se dogovorili, da bodo za razgovor z županom ali njegovim namestnikom svetovavci zaprosili ločeno, nato pa nam sporočili datum sprejema.

SSL ni dala glasu od sebe

Komunistični in socialistični svetovavec sta se dogovora držala in nam sporočila dan sprejema. V odsotnosti župana je delegacijo imel sprejet odbornik za javna dela. Ničesar pa nam nista sporočila na sestanku prisotna predstavnik Slovenke skupne liste, kljub temu, da sta glede na dogovor in obljubo, ki sta jo bila dala, bila na to obvezana. Niti glasu nista več dala od sebe. Pač pa so predstavniki SSL hitro mobilizirali svojega svetovavca, ki se je sam odpravil do odbornika javnih del, pri katerem se je, vsaj upamo, pozanimal za že omenjene lonjerske potrebe, v svojstvu «edinega iskrenega» zastopnika, varuha tako naših posebnih lonjerskih in, verjetno, tudi vseh slovenskih interesov.

Lonjeri na to nismo reagirali, ker

smo menili, da gre pač za ljudi, ki jim je pri srcu, da se nekoliko okrase s tujim perjem, čeprav so se za zadostitev te svoje potrebe dejansko odpovedali izpolnitvi neke že sprejete obveznosti. Saj je šlo v glavnem samo za pospešitev rešitve nekaterih že davno postavljenih problemov, za katere so že bili opravljeni vsi birokratično-tehnični postopki. Na zadnji članek objavljen v «Novem listu» z dne 3. t.m. pa ne moremo molčati, ker gre enostavno za potvarjanje nekaterih dejstev, pri čemer se čutimo osebno prizadete.

V omenjenem članku je med drugim rečeno, da «kar se tiče oblike nastopa pri županu, to se pravi, ali naj bo nastop skupen ali ne, so se navzoči dogovorili, da bodo določili kasneje, ko se bodo udeleženci posvetovali z vodstvi svojih organizacij. Pač pa so navzoči menili, da bi bilo umestno in primerno da posamezni občinski svetovavci ali politične organizacije predhodno seznanijo pristojne oblasti z zahtevami Lonjercev in Katinarcev ter tako pripravijo pot posredovanju zastopstva vaške skupnosti».

Resnica je drugačna. Resnica je, da so se na sestanku vsi strinjali za skupen nastop, in sicer tako, kot že poudarjeno, da bi slovenski občinski svetovavci, na sestanku navzočih političnih strank, spremljali k županu ali njegovemu namestniku tričlansko vaško delegacijo. Kar zadeva ločen nastop, pa ni bilo misljeno v tem smislu, da bi kdo utiral pot «posredovanju zastopstva vaške skupnosti» v obliki dejanske že opravljene intervencije, marveč, da bi samo izposloval sprejem in določil datum, ko bi vaška delegacija v

spremlstvu že omenjenih svetovavcev, sama mogla intervenirati glede navedenih potreb, oziroma del.

Tako je s to stvarjo, vse ostalo pa je navadno potvarjanje dejstev, izmikanje in drobno politikantstvo v prid izključno lastnih strankarskih interesov, ki ne prinašajo nobene koristi.

Kaj pomeni, če nam je dovoljeno vprašati, izraz «ko gre za dejansko obrambo demokratičnih vrednot»? Ali ne pomeni obramba demokratičnih vrednot tudi borba za manjšinske pravice? Ali se italijanske stranke, ki imajo v svojih političnih programih borbo za demokratične vrednote, niso obenem vedno tudi borile za popolno uresničenje državljske enakopravnosti tu živeče slovenske manjšine? In, končno, naj se predstavniki SSL, katerih glasilo je očitno «Novi list», v tem istem ob priliki tudi natančneje izrazijo, katere so tiste italijanske skupine in posamezniki, ki jim oni izražajo priznanje zaradi njihove demokratične zavesti in nesebične podpore slovenski manjšini v boju za njene narodnostne pravice.

Naši zavezniki

Mi menimo, da so lahko naši zavezniki samo italijanske delovne množice, na katerih pomoč mi računamo, poleg drugega tudi zato, ker so prav tako delavci in kmetje, skromni uradniki in obrtniki, kakršni smo mi sami in zaradi tega se ni težko sporazumeti z njimi. Veliko težje nam je to doseči, kot je razvidno iz lonjerskega primera, s slovensko govorečimi gospodi okrog SSL.

Da se razumemo: za storjeni korak SSL, nihče ni pooblastil, najmanj lonjerski vaščani; dalje, dokler vaški iniciativni odbor predstavnikov SSL ni povabil na sestanek v Lonjer, se tem, lahko rečemo, vse od leta 1945 niti sanjalo ni o kakih naših potrebah in problemih».

Vaški iniciativni odbor Lonjer-Katinara